

การพักการลงโทษจำคุกในคดีอุกฉกรรจ์ตามกฎหมายว่าด้วยราชทัณฑ์

THE SUSPENSION OF IMPRISONMENT IN SERIOUS OFFENSES UNDER THE LAW ON CORRECTIONS

ปัทมลัย วงศ์ปิง *

Pattamalai Wongping *

วรรณวิภา เมืองคำ **

Wanwipa Muangtham **

วันที่รับบทความ 5 สิงหาคม 2566

วันที่แก้ไขบทความ 20 กันยายน 2566

วันที่ตอบรับบทความ 21 กันยายน 2566

* นักศึกษาปริญญาโท สาขากฎหมายอาญาและกระบวนการยุติธรรมทางอาญา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, พนักงานคุมประพฤติปฏิบัติการ กรมคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม

* Master of Laws, Department of Criminal Law and Criminal Justice, Sukhothai Thammathirat University, Operational probation officer Probation Department Ministry of Justice

* e-mail: thaimart329@gmail.com

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

** Associate professor Dr., Sukhothai Thammathirat Open University

** e-mail: pinky_attorney@hotmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการ และความเป็นมาเกี่ยวกับการพักการลงโทษจำคุกในคดีอุกฉกรรจ์ (2) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบกฎหมายของประเทศไทยกับประเทศฝรั่งเศส ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี และประเทศสหรัฐอเมริกา ในเรื่องของการพักการลงโทษจำคุกในคดีอุกฉกรรจ์ (3) เพื่อวิเคราะห์ปัญหาทางกฎหมายของมาตรการทางกฎหมายในการพักการลงโทษจำคุกในคดีอุกฉกรรจ์ตามกฎหมายของประเทศไทยเปรียบเทียบกับกฎหมายของประเทศฝรั่งเศส ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี และประเทศสหรัฐอเมริกา และ(4) เพื่อศึกษาหาแนวทางแก้ไขและพัฒนามาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพักการลงโทษจำคุกในคดีอุกฉกรรจ์ตามกฎหมายว่าด้วยราชทัณฑ์ของประเทศไทยให้มีประสิทธิภาพตามมาตรฐานสากล

ผลการวิจัยพบว่า (1) การพักการลงโทษจำคุกเป็นการปลดปล่อยนักโทษให้ได้รับอิสระก่อนครบกำหนดโทษที่แท้จริงตามคำพิพากษา เพื่อเป็นเครื่องจูงใจหรือเป็นรางวัลตอบแทน ในกรณีที่มีความประพฤติที่ดีขึ้น และเป็นมาตรการหนึ่งที่รัฐใช้แก้ปัญหาผู้ต้องขังล้นเรือนจำ โดยใช้หลักเกณฑ์ในการพิจารณาพักการลงโทษจำคุกเดียวกันในทุกๆ ประเภทความผิด ไม่มีหลักเกณฑ์ในการพักการลงโทษจำคุกในคดีอุกฉกรรจ์ไว้อย่างชัดเจน จึงยังไม่สอดคล้องกับทฤษฎีป้องกันสังคมจากการก่ออาชญากรรมหรือการกระทำความผิดซ้ำของนักโทษซึ่งมีสถานะเป็นบุคคลที่มีความอันตราย (2) ประเทศฝรั่งเศส ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี และประเทศสหรัฐอเมริกาให้ความสำคัญกับการป้องกันสังคมและการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดในคดีอุกฉกรรจ์ โดยมีการกำหนดมาตรการทางกฎหมายไว้อย่างชัดเจน และครอบคลุมถึงการแก้ไขปัญหในการก่ออาชญากรรมหรือการหวนกลับมากระทำความผิดซ้ำได้ (3) กฎหมายว่าด้วยราชทัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการพักการลงโทษจำคุกของประเทศไทยพบปัญหาจากการที่นักโทษในคดีอุกฉกรรจ์ได้รับการปล่อยตัวเพื่อพักการลงโทษจำคุกก่อนกำหนดโทษหวนกลับมากระทำความผิดซ้ำ เนื่องจากมีการกำหนดระยะเวลาเพื่อความปลอดภัยของสังคมเอาไว้สั้นเกินไป อีกทั้งมาตรการทางกฎหมายไม่มีความชัดเจน และองค์ประกอบของผู้มีอำนาจในการพิจารณาพักการลงโทษประกอบไปด้วยเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่มีศาลซึ่งทำหน้าที่ในการพิจารณาพิพากษาเพื่อบังคับโทษ และภาคประชาชน (4) แก้ไขปรับปรุงมาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพักการลงโทษจำคุกในคดีอุกฉกรรจ์ตามกฎหมายว่าด้วยราชทัณฑ์ เช่น ประเทศฝรั่งเศส ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี และประเทศสหรัฐอเมริกา เพื่อให้การพักการลงโทษจำคุกในคดีอุกฉกรรจ์มีประสิทธิภาพและเป็นไปตามมาตรฐานสากล

คำสำคัญ: พักการลงโทษ, คดีอุกฉกรรจ์, นักโทษเด็ดขาด

Abstract

This article aims to (1) examine the concepts, theories, principles, and history related to the suspension of imprisonment punishment in serious offenses, (2) study and compare the laws of Thailand with France, the Federal Republic of Germany, and the United States regarding the suspension of imprisonment punishment in serious offenses, (3) analyze the legal issues in the suspension of imprisonment punishment in serious offenses according to Thai law, compared to the laws of France, the Federal Republic of Germany, and the United States, and (4) study the ways to rectify and develop legal measures related to the suspension of imprisonment punishment in serious offenses according to the Corrections Act of Thailand to be effective and equivalent to international standards.

The major findings indicated that (1) the suspension of imprisonment punishment is a release of convicted prisoners who have been sentenced to prison, granting them freedom

before the actual sentence expires, as an incentive or reward. This is applicable in cases where the prisoner has been imprisoned for a certain period and demonstrates improved behavior, allowing reintegration into society. It also serves as a measure used by the government to solve overcrowding in the prison, However, it applies the same criteria in all types of offenses, without clear criteria for suspending imprisonment punishment in serious offenses; thus, it is not aligned with theories of protecting society from crime or repeated offenses by dangerous individuals involved in serious cases, in order to ensure community safety. (2) France, the Federal Republic of Germany, and the United States emphasize the prevention of societal harm and repeated offenses by offenders in serious cases, defining clear and comprehensive legal measures to address the problems of crime or re-offending by prisoners in serious offenses. (3) Thai laws concerning the suspension of imprisonment punishment reveal problems stemming from the premature release of prisoners in serious cases, leading to reoffending. This occurs because the stipulated time for public safety is too short, and the legal measures used to consider suspending imprisonment punishment in serious cases are not clear, with criteria no different from other cases, and solely involving state officials without the participation of courts responsible for imposing sentences or the public. (4) Improving legal measures related to the suspension of imprisonment punishment in serious offenses according to the Corrections Act, such as in France, the Federal Republic of Germany, and the United States, can make the suspension of imprisonment punishment in serious offenses effective and in line with international standards.

Keywords: Suspension of Punishment, Serious Offense, Inmate

1. บทนำ

ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่มีปัญหาอาชญากรรมสูง และยังเป็นที่น่าสังเกตอีกว่า ในบรรดาผู้กระทำความผิดอาญาที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมมีผู้กระทำความผิดเป็นจำนวนมากที่มีประวัติการกระทำความผิดทางอาญามาก่อนและถูกจับกุมดำเนินคดีอาญาซ้ำอีก สาเหตุของการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดกฎหมายในประเทศไทยประกอบด้วยสาเหตุหลัก 2 ประการ กล่าวคือ สาเหตุทางสังคม เช่น ปัญหาทางครอบครัว ปัญหาการศึกษา ปัญหาการว่างงาน ปัญหาเสพติด ตลอดจนปัญหาด้านทัศนคติส่วนบุคคล และสาเหตุจากปัญหาในกระบวนการยุติธรรมของไทยที่ไม่สามารถแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดได้อย่างเต็มที่ อันเนื่องมาจากปัญหาด้านกฎหมาย เช่น การขาดกฎหมายกำหนดวัตถุประสงค์และกระบวนการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดในกระบวนการยุติธรรม ปัญหาการกำหนดโทษที่ไม่เหมาะสมกับผู้กระทำความผิด ปัญหา

ผู้กระทำความผิดไม่ได้รับโทษเต็มตามคำพิพากษา เนื่องจากได้รับการพักการลงโทษ ลดวันต้องโทษจำคุก หรือได้รับอภัยโทษตามกฎหมาย ซึ่งทุกปัญหาเมื่อได้ขึ้นร่วมกันแล้วจะส่งผลให้กระบวนการยุติธรรมไทยไม่เป็นไปตามทฤษฎีทัณฑ์วิทิตยาและส่งผลต่อเนื่องถึงการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิด อีกทั้งสังคมไทยในปัจจุบันกำลังเผชิญกับสภาพปัญหาความแออัดภายในเรือนจำ ผู้ต้องขังล้นเรือนจำ โดยปัจจุบันราชทัณฑ์มีผู้ต้องขังทั้งสิ้น 232,856 ราย (ข้อมูล ณ วันที่ 1 มีนาคม 2566)¹ ซึ่งมีจำนวนผู้ต้องขังลดน้อยลงจากปีก่อนๆ เนื่องจากกรมราชทัณฑ์ได้พยายามที่จะแก้ไขปัญหาล้นเรือนจำ (Over crowding) ด้วยการพักการลงโทษ (Parole) ซึ่งนักโทษเด็ดขาดที่ได้รับการปล่อยตัวเพื่อพักการลงโทษนั้นรวมถึงนักโทษเด็ดขาดในคดีอุกฉกรรจ์ที่ทำความผิดร้ายแรง เช่น คดีฆ่าข่มขืน ฆ่าข่มขืนเด็ก ฆาตกรต่อเนื่อง ฆาตกรโรคจิต สังหารหมู่ ชิงทรัพย์ และปล้นทรัพย์ เนื่องจากเป็นนักโทษเด็ดขาดที่เข้าหลักเกณฑ์การพักการลงโทษด้วย ซึ่งตามหลักแล้วนักโทษเด็ดขาดต้องได้รับการลงโทษให้ครบถ้วนตามที่ศาลมีคำพิพากษา แต่ปัจจุบันมีแนวคิดเกี่ยวกับการลงโทษมุ่งเน้นต่อการแก้ไขฟื้นฟูต่อผู้กระทำความผิดเป็นสำคัญ ไม่เน้นวิธีการใช้ความรุนแรงแก่แก่นเอาคืนแบบตาต่อตาฟันต่อฟัน เพื่อให้โอกาสแก่ผู้กระทำความผิดกลับคืนสู่สังคม และช่วยลดปัญหาผู้ต้องขังล้นเรือนจำของกรมราชทัณฑ์ได้อีกด้วย โดยการปล่อยตัวนักโทษเพื่อพักการลงโทษในคดีอุกฉกรรจ์นั้น ได้สร้างความตื่นตระหนกหวาดผวาและความกังวลใจให้แก่ประชาชนในสังคม เนื่องจากนักโทษในคดีความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรงส่วนหนึ่งยังมีความเสี่ยงที่จะไปกระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรงซ้ำในรูปแบบเดียวกันหรือรูปแบบใกล้เคียงกัน ทั้งยังมีปัญหาทางกฎหมายจากการบังคับใช้กฎหมายราชทัณฑ์ในกรณีที่เกี่ยวข้องกับระบบการพักการลงโทษในคดีอุกฉกรรจ์หลายประการ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาเกี่ยวกับระยะเวลาเพื่อความปลอดภัยของสังคม ปัญหาเกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมายที่ใช้ในการพิจารณาพักการลงโทษในคดีอุกฉกรรจ์ ที่มีความผิดร้ายแรง ซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์ในการพักการลงโทษนักโทษเด็ดขาดในคดีอุกฉกรรจ์ไว้ไม่ชัดเจน และมีหลักเกณฑ์ที่ไม่แตกต่างจากนักโทษในคดีอื่นๆ และปัญหาเกี่ยวกับองค์ประกอบของคณะกรรมการเพื่อพิจารณาวินิจฉัยการพักการลงโทษ ซึ่งประกอบไปด้วยเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องเท่านั้น ไม่มีศาลซึ่งทำหน้าที่ในการพิจารณาพิพากษาเพื่อบังคับโทษ หรือหน่วยงานภาคประชาชนเข้าร่วมด้วย

ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และหลักกฎหมายที่เกี่ยวกับการพักการลงโทษในคดีอุกฉกรรจ์ เนื่องจากการพักการลงโทษจำคุกในคดีอุกฉกรรจ์ของประเทศไทยยังมีปัญหาทางกฎหมายอยู่หลายประการ และเพื่อศึกษาแนวทางในการแก้ปัญหาดังกล่าว เพื่อนำไปสู่การพัฒนากฎหมายที่เกี่ยวกับการพักการลงโทษในคดีอุกฉกรรจ์ให้มีประสิทธิภาพและเทียบเท่าสากลต่อไป

2. แนวคิด ทฤษฎี และหลักกฎหมายเกี่ยวกับการพักการลงโทษในคดีอุกฉกรรจ์

2.1 แนวความคิดว่าด้วยการบังคับโทษ

การบังคับโทษเป็นมาตรการในการดำเนินการเกี่ยวกับโทษจำคุก และโทษกักขัง หรือวิธีการเพื่อความปลอดภัยซึ่งเป็นการจำกัดเสรีภาพของบุคคล โดยกฎหมายว่าด้วยการบังคับโทษเป็นกฎหมายที่บัญญัติ

¹ “สถิติราชทัณฑ์ รท.102 สถิติผู้ต้องราชทัณฑ์ทั่วประเทศ,” สืบค้นเมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2566, จาก <http://www.correct.go.th>.

ขึ้นมาเพื่อกำหนดวิธีปฏิบัติในการที่จะจัดการกับผู้กระทำความผิดในขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการยุติธรรม ภายหลังจากที่ศาลได้พิจารณาและมีการตัดสินแล้วว่าผู้กระทำความผิดมีความผิดและกำหนดโทษแล้ว การบังคับโทษนั้นมีภารกิจในการดำเนินการบังคับโทษผู้ที่กระทำความผิดในลักษณะต่างๆ ตามวัตถุประสงค์ของการลงโทษและตามวัตถุประสงค์ของการบังคับโทษ โดยมุ่งไปที่การแก้ไขปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลที่ถูกศาลพิพากษาว่าได้กระทำความผิด² ส่วนการลงโทษ คือ การปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งที่ทำให้ผู้ที่กระทำความผิดให้ผู้อื่นได้รับผลร้าย จากการกระทำของผู้นั้น เนื่องจากผู้นั้นได้ปฏิบัติหรือทำการฝ่าฝืนต่อกติกาของสังคม

2.2 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการลงโทษ

การลงโทษเป็นกลไกอย่างหนึ่งในการควบคุมสังคมซึ่งมีประวัติศาสตร์ในการลงโทษมาอย่างยาวนาน ตั้งแต่ในมนุษย์ยุคอดีตเรื่อยมาจนปัจจุบัน เพื่อเป็นการควบคุมบุคคลในสังคมให้อยู่รวมกันอย่างสงบสุข ซึ่งมีวัตถุประสงค์และพัฒนาการที่ต่างกัน โดยมีทฤษฎีในการลงโทษที่สำคัญนั้น มีดังนี้

1) ทฤษฎีการลงโทษเพื่อเป็นการแก้แค้นทดแทน (Retribution) เป็นทฤษฎีในการลงโทษที่มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ลงโทษผู้กระทำความผิดที่มีมาแต่สมัยโบราณตั้งแต่สมัยโรมัน และที่มีการใช้อย่างแพร่หลายที่สุดตามแนวความคิดในการลงโทษแก้แค้นทดแทนผู้กระทำความผิดนั้นมีพื้นฐานทางความคิดมาจากลัทธิ เจตจำนงเสรี หรือที่เรียกว่า Free Will โดยมีความเชื่อพื้นฐานว่า มนุษย์ทุกคนมีเหตุผล มีอิสระภาพที่จะคิด ที่จะกระทำการใด ๆ ภายใต้อำนาจความคิดความเชื่อและการตัดสินใจของตนเอง ดังนั้น มนุษย์จึงต้องรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเองที่ได้กระทำลงไปจากเจตจำนงนั้น³

2) ทฤษฎีข่มขู่ยับยั้ง (Deterrence) หรือในบางครั้งถูกเรียกว่า การลงโทษเพื่อป้องกันปราบปราม มีลักษณะเป็นการป้องปรามยับยั้งการกระทำความผิดที่มีมาจากการเชื่อว่ามนุษย์เลือกที่จะปฏิบัติตามกฎหมายหรือฝ่าฝืนกฎหมายหลังจากคำนวณผลประโยชน์และผลเสียที่จะได้จากการกระทำของตนเองแล้ว โทษตามกฎหมายจึงเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการข่มขู่ให้ผู้ที่จะกระทำความผิดกฎหมายเกิดความเกรงกลัวต่อผลเสียอันเกิดจากโทษตามกฎหมายและไม่คิดที่จะกระทำความผิดอีกต่อไป⁴

3) ทฤษฎีตัดโอกาสในการกระทำความผิด (Incapacitation) หรือบางครั้งเรียกว่า ทฤษฎีการลงโทษเพื่อเป็นการป้องกันสังคม (Protection of Society) เป็นทฤษฎีที่มุ่งเน้นการรักษาความสงบและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคมโดยรวมเป็นการแสดงเจตจำนงร่วมกันของคนสมาชิกในสังคมร่วมกัน ถือว่าผู้กระทำความผิดได้ทำผิดต่อสังคมโดยตรง ซึ่งการลงโทษตามทฤษฎีนี้เป็นการลงโทษเพื่อที่จะตัดโอกาสผู้นั้นออกจากสังคม โดยมุ่งเน้นที่ตัวผู้กระทำความผิดเป็นสำคัญ เพื่อเป็นการป้องกันมิให้ผู้นั้นกลับมากระทำความผิดซ้ำอีก

² นริศร์ พรหมพัฒน์, “กฎหมายบังคับโทษ: ปัญหาเกี่ยวกับการสงเคราะห์หลังปล่อย,” (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ปริติ พนมยงค์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, 2560), น. 479.

³ สัญญา พงศ์ลิ้มประเสริฐ สุธีราภรณ์ แสงจันทร์ศรี และอนิสา มานะทน, “การลงโทษผู้กระทำความผิดทางอาญา,” (งานประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยรังสิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต, 2562), น. 1489. สืบค้นเมื่อวันที่ 28 เมษายน 2566, จาก <https://rsucon.rsu.ac.th/proceedings>.

⁴ สุพิชฌาย์ ศิริวัฒนา สิตะสิทธิ, “แนวทางที่เหมาะสมในการลงโทษ และแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดซ้ำ ในกระบวนการยุติธรรมไทย,” (วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2558), น. 119.

การลงโทษตามทฤษฎีนี้คล้ายกับทฤษฎีข่มขู่ยับยั้งและทฤษฎีแก้ไขฟื้นฟู ในส่วนของความมุ่งหมายจะไม่ให้ผู้กระทำความผิดได้กระทำความผิดซ้ำอีกแตกต่างกันที่ว่าตามทฤษฎีข่มขู่ยับยั้งนั้นมุ่งให้ผู้กระทำความผิดเกรงกลัวไม่กล้ากระทำความผิดซ้ำอีก ดังนั้น การลงโทษตามทฤษฎีนี้จึงเป็นการมุ่งเน้นการลงโทษที่ทำให้ผู้นั้นไม่มีโอกาสกระทำความผิดอีก เช่น การลงโทษประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิต หรือการควบคุมตัว หรือด้วยวิธีการอื่นใดที่สามารถตัดความเป็นไปได้ในการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำผิด⁵

4) ทฤษฎีแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด (Rehabilitation) มีแนวคิดในการลงโทษตามความเชื่อว่าการลงโทษควรมีเพื่อการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดให้กลับตัวเป็นคนดีได้ เพื่อไม่ให้ผู้กระทำความผิดกลับมากระทำความผิดซ้ำอีก โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อปรับปรุงพฤติกรรมและนิสัยของผู้กระทำความผิดให้กลับเข้าเป็นคนดีสู่สังคมได้อย่างปกติ แต่อย่างไรก็ตามในการแก้ไขฟื้นฟูเป็นวิธีการที่เหมาะสมที่จะใช้เฉพาะผู้กระทำผิดที่สามารถแก้ไขพฤติกรรมได้เท่านั้น ไม่เหมาะสมกับผู้กระทำผิดโดยสันดานหรือผู้กระทำผิดที่เป็นอาชญากร หรือผู้ที่ทำผิดเป็นอาชญากร โดยกำหนดวิธีการแก้ไขฟื้นฟูเป็นวิธีการที่คำนึงถึงพฤติกรรมของผู้กระทำความผิดที่จะเกิดในอนาคตจำเป็นต้องแก้ไขให้สามารถดำรงอยู่ในสังคมได้⁶

5) การชดเชยความเสียหาย (Restitution) การลงโทษเพื่อชดเชยความเสียหายให้แก่ผู้เสียหายเป็นแนวคิดที่ให้ความสำคัญของผู้เสียหายในคดีอาญาโดยตรง ในอันที่จะได้รับการคุ้มครองและเยียวยาในการกระบวนกรยุติธรรมทางอาญาและทำให้การกำหนดโทษของศาลจะต้องคำนึงถึงความพอใจของผู้เสียหาย จะได้รับการชดเชยค่าเสียหายจากผู้กระทำความผิด เช่น หากผู้เสียหายได้รับการชดเชยค่าเสียหายจนเป็นที่พอใจก็จะได้รับโทษน้อยลง หรือผู้เสียหายอาจจะได้รับการชดเชยความเสียหายจากการกระทำความผิดจากรัฐ⁷

2.3 แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการพักการลงโทษ

การพักการลงโทษ หมายถึง คำมั่นสัญญาที่ผู้กระทำความผิดนั้นให้ไว้ว่าจะไม่กระทำความผิดเช่นนั้นอีกเมื่อได้รับการปล่อยตัวออกจากเรือนจำด้วยการพักการลงโทษ เป็นถ้อยคำที่มีความหมายคล้ายกับการถอดความจากภาษาฝรั่งเศส คำว่า Paroleahonneur หมายถึง “ถ้อยคำแห่งเกียรติยศ” (Word of Honor) แปลความได้ว่า เป็นคำมั่นสัญญาที่ผู้กระทำความผิดให้ไว้ว่าจะไม่กระทำความผิดเมื่อได้ออกจากเรือนจำ⁸ เป็นมาตรการหลักสำหรับปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด และเป็นวิธีการปฏิบัติงานของกรมราชทัณฑ์รูปแบบหนึ่งที่กำหนดให้เรือนจำหรือทัณฑสถาน นำมาใช้ปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง ในการแก้ไขฟื้นฟูสภาพจิตใจผู้ต้องขังให้มีความพร้อมที่จะประพฤติตนเป็นพลเมืองดีสามารถประกอบอาชีพสุจริต และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ด้วยดี โดยมีพื้นฐาน

⁵ เพ็งอ้ง, น. 1491.

⁶ ณรงค์ ใจหาญ, กฎหมายอาญา ว่าด้วยโทษ และวิธีการเพื่อความปลอดภัย, (กรุงเทพมหานคร: วิญญูชน), น. 32.

⁷ บุญนำ นามฉัตร, “โทษประหารชีวิต: ศึกษาสัดส่วนในการกำหนดโทษและการบังคับโทษ,” (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2559), น. 12.

⁸ L. Craig Parker, Jr., Parole and Community Based Treatment of Offenders in Japan and the United States, (Connecticut : University of New Haven Press, 1986), p. 49. (อ้างถึงใน ปฐมวดี ปัทมโรจน์, “ตัวแบบการพักการลงโทษที่เหมาะสมกับประเทศไทย,” (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎี. บัณฑิตอาชีวศึกษา สาขาการบริหารยุติธรรมและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล, 2553).

จากแนวคิดของสำนักปฏิฐานนิยมและแนวคิดการใช้ชุมชนเป็นฐาน การพักการลงโทษถือเป็นส่วนหนึ่งที่เกิดจากแนวคิดและมีทฤษฎีดังนี้⁹

(1) ทฤษฎีความกรุณา/สิทธิพิเศษ (Grace/Privilege) ตามทฤษฎีนี้เมื่อบุคคลได้กระทำความผิดและศาลได้ตัดสินแล้วว่าเขาเป็นผู้กระทำความผิดและกำหนดโทษด้วยการควบคุมตัวรัฐย่อมสามารถควบคุมตัวเขาไว้เพื่อจำคุกแต่รัฐได้ให้ความกรุณาหรือสิทธิพิเศษแก่ผู้กระทำความผิดนั้นในการที่จะได้รับการปลดปล่อยออกจากเรือนจำก่อนกำหนด

(2) ทฤษฎีสัญญา/ความยินยอม (Contract/Consent) ถือว่ารัฐได้ทำความตกลงกับผู้กระทำความผิดซึ่งถูกควบคุมตัวอยู่ในเรือนจำหรือทัณฑสถานโดยผู้กระทำความผิดสัญญาว่าจะกระทำตามเงื่อนไขที่รัฐกำหนดเพื่อแลกกับการปล่อยตัวเขาก่อนกำหนดการที่ผู้กระทำความผิดเห็นชอบในการยินยอมเข้าสู่กระบวนการของการพักการลงโทษเสมือนว่าเป็นคู่สัญญาตามธุรกิจทางการค้าที่ยินยอมเข้าผูกพันตนตามกฎหมายภายใต้ข้อความในสัญญา

(3) ทฤษฎีการควบคุมตัว (Custody) การพักการลงโทษตามทฤษฎีนี้นั้นแม้จะเป็นการปล่อยตัวผู้กระทำความผิดออกจากเรือนจำหรือทัณฑสถานแต่ผู้กระทำความผิดก็ยังถือว่าเป็นผู้ที่ต้องอยู่ในความรับผิดชอบของรัฐโดยมีเจ้าหน้าที่รัฐทำการควบคุมดูแลอยู่ ซึ่งหากมีการกระทำละเมิดต่อเงื่อนไขในการพักการลงโทษผู้กระทำความผิดนั้นจะเปลี่ยนสถานะจากนักโทษเป็นผู้หลบหนีการควบคุมทันที

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับคดีอุกฉกรรจ์

คำว่า เหตุฉกรรจ์หรือความผิดในคดีอุกฉกรรจ์ เมื่อพิจารณาจากประมวลกฎหมายอาญาของไทยในส่วนที่เป็นบทนิยามแล้วนั้น มิได้มีการบัญญัติถึงถ้อยคำดังกล่าวไว้ นักกฎหมายหลายท่านจึงได้ให้ความเห็นถึงความหมายของเหตุฉกรรจ์หรือความผิดในคดีอุกฉกรรจ์ ดังนี้

เหตุฉกรรจ์ คือ ข้อเท็จจริงซึ่งเป็นเหตุเพิ่มโทษให้หนักขึ้น¹⁰

เหตุฉกรรจ์ หรือ คดีอุกฉกรรจ์เป็นเหตุที่ทำให้ผู้กระทำความผิดต้องรับโทษหนักขึ้น¹¹

เมื่อพิจารณาความหมายจากพจนานุกรมทางกฎหมาย (Black's Law Dictionary) มีการกำหนดไว้ว่า หมายถึง ข้อเท็จจริงใดๆ ที่ทำให้การกระทำความผิดอาญามีลักษณะความร้ายแรง ความรุนแรงที่มากขึ้นและผู้กระทำจะถูกดำเนินโดยการเพิ่มโทษให้สูงขึ้น¹²

⁹ คู่มือการคุมประพฤติและการพักการลงโทษ, กรมคุมประพฤติ, 2560. น. 323.

¹⁰ จิตติ ดิงศักดิ์, กฎหมายอาญา ภาค 1, พิมพ์ครั้งที่ 10 (กรุงเทพมหานคร : สำนักอบรม ศึกษากฎหมายแห่งนิติบัณฑิตยสภา, 2546), น. 222 อ้างถึงใน มิณทิตา อัสวศิริศิลป์, “การคุ้มครอง สตรีมีครรภ์จากการกระทำความผิดทางอาญา: ศึกษาการกำหนดให้เป็นเหตุฉกรรจ์,” (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2560), น. 13.

¹¹ เกียรติจักร วัฒนะสวัสดิ์, คำอธิบายกฎหมายอาญา ภาค 1, พิมพ์ครั้งที่ 10 (กรุงเทพมหานคร: พลสยามพริ้นติ้ง, 2551), น. 124. อ้างถึงใน มิณทิตา อัสวศิริศิลป์, “การคุ้มครองสตรีมีครรภ์จากการกระทำความผิดทางอาญา: ศึกษาการกำหนดให้เป็นเหตุฉกรรจ์,” (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2560), น. 13.

¹² Bryan A. Garner, BLACK'S LAW DICTIONARY, (United States of America: Thomson Reuters, 2014), p. 79. (อ้างถึงใน ภาวัต ผนินทรารักษ์, “การกำหนดเหตุฉกรรจ์สำหรับการทำร้ายบุคลากรทางการแพทย์,” (การค้นคว้าอิสระ นิติศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2563), น. 7.

จากความเห็นดังกล่าวอาจกล่าวสรุปได้ว่า ความหมายของเหตุการณ์หรือความผิดในคดีอุกฉกรรจ์นั้น นอกจากองค์ประกอบความผิดพื้นฐานที่กฎหมายกำหนดส่งผลทำให้การกระทำความผิดอาญามีลักษณะการกระทำความผิดที่มีความรุนแรงหรือผลของการกระทำจะทำให้ผู้ถูกกระทำได้รับความเสียหายมากกว่าปกติ และทำให้ปัจจัยอื่นๆ เป็นเพิ่มโทษผู้กระทำมากกว่าปกติ

2.5 ทฤษฎีเกี่ยวกับบุคคลอันตรายที่กระทำความผิดร้ายแรง

ทฤษฎีเกี่ยวกับบุคคลอันตรายที่กระทำความผิดร้ายแรงเป็นแนวคิดทางอาชญาวิทยาที่ปรากฏในกฎหมายตั้งแต่ในอดีตโดยอิทธิพลหลักของความคิดมาจากการควบคุมอาชญากรรมหรือความ (Crime control) ซึ่งความหมายของถ้อยคำดังกล่าวในแต่ละยุคสมัยจะแตกต่างกันออกไป ต่อมาแนวความเรื่องนี้ถูกเปลี่ยนแปลงไปจากความคิดเรื่องกลุ่มผู้กระทำความผิดที่เป็นอันตรายมาเป็นผู้กระทำความผิดที่เป็นอันตรายที่สามารถระบุลักษณะที่สำคัญของความเป็นอันตรายได้เป็นรายกรณี¹³ และพัฒนาเรื่อยมาจนปัจจุบัน โดยแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการกระทำความผิดของบุคคลอันตรายที่กระทำความผิดร้ายแรง และกลายเป็้นนักโทษเด็ดขาดในคดีอุกฉกรรจ์นั้น มีดังนี้

1) ทฤษฎีการป้องกันอาชญากรรม (Crime Prevention) เป็นแนวคิดในการจัดการกับปัญหาอาชญากรรมโดยการลดหรือกำจัดไม่ให้อาชญากรรมเกิดขึ้นตั้งแต่ต้นหรือไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก ซึ่งอาจแบ่งการป้องกันอาชญากรรมได้เป็น 3 ขั้นกล่าวคือ ในขั้นแรกเป็นการระบุลักษณะหรือกำหนดสภาพของสิ่งแวดล้อมทางวัตถุและทางสังคมที่มีโอกาสหรือเร่งให้เกิดอาชญากรรม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อหลีกเลี่ยงมิให้เกิดอาชญากรรมและการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม ซึ่งการเกิดอาชญากรรมมีหลายรูปแบบ โดยใช้วิธีการต่างๆ ที่มุ่งหมายให้เกิดการกระทำความผิดยากขึ้น และประชาชนสามารถตรวจตราและระวังภัยได้ง่ายขึ้น การเฝ้าระวังของเพื่อนบ้านและการจัดสายตรวจเพื่อนบ้าน เพื่อออกตรวจตราและคอยสอดส่องดูแลในชุมชน การปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาที่ส่งผลเป็นการข่มขู่ยับยั้งอาชญากรรมมิให้เกิดขึ้นโดยทั่วไป และการแก้ไขหรือบรรเทาปัญหาทางสังคมที่ถือเป็นสาเหตุของอาชญากรรมหรือพฤติกรรมเบี่ยงเบน ขั้นที่สอง (Secondary Crime Prevention) เป็นการกำหนดหรือระบุตัวบุคคลที่อยู่ในข่ายที่ต้องสงสัยว่าจะเป็นผู้กระทำความผิดตั้งแต่ต้นและเข้าแทรกแซงก่อนเกิดการกระทำการอันไม่ชอบด้วยกฎหมาย และขั้นที่สามเป็นการป้องกันอาชญากรรมหลังจากที่เกิดการกระทำความผิดขึ้นแล้ว โดยเน้นการดำเนินการกับผู้กระทำความผิดเพื่อป้องกันมิให้บุคคลเหล่านั้นกระทำความผิดซ้ำขึ้นอีก เช่น การกำหนดโทษแก่ผู้กระทำความผิดเพื่อให้ผู้กระทำความผิดเกิดความหวาดกลัวที่จะสูญเสียอิสรภาพเพื่อป้องกันมิให้ผู้กระทำความผิดกลับไปกระทำความผิดในรูปแบบอื่นๆ ซ้ำขึ้นอีก¹⁴

2) ทฤษฎีการป้องกันสังคม (Social Defense) เป็นแนวคิดที่เชื่อว่าแนวคิดดั้งเดิมของกฎหมายอาญาไม่สามารถป้องกันและคุ้มครองสังคมให้พ้นจากอันตรายที่เกิดจากการประกอบอาชญากรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ เห็นได้จาก

¹³ รัชกานต์ จิตติขานนท์, “การนำมาตรการป้องกันป้องกันคนอันตรายมาใช้ป้องกันสังคม,” (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2556), น. 16.

¹⁴ เพิ่งอ้าง, น. 16.

จำนวนผู้กระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดเพิ่มมากขึ้น ด้วยเหตุผลนี้ จึงมีความเห็นว่า วัตถุประสงค์ของกระบวนการยุติธรรมทางอาญาควรเป็นไปเพื่อคุ้มครองป้องกันความปลอดภัยในชีวิต ทรัพย์สิน ตลอดจนชื่อเสียงของคนในสังคม โดยแทนที่จะเน้นลงโทษผู้กระทำความผิดให้เหมาะสมกับความผิดที่เขากระทำ ตามหลักความรับผิดชอบทางศีลธรรมจริยธรรมอย่างเดิม ควรเปลี่ยนเป็นหลักสภาพความเป็นอันตรายของบุคคล และใช้วิธีการเพื่อความปลอดภัยให้ได้สัดส่วน กับสภาพความเป็นอันตรายของบุคคล โดยมีมาตรการในการจัดการกับผู้กระทำความผิดเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการกระทำความผิด เช่น มาตรการป้องกันและบำบัดรักษาผู้กระทำความผิดที่มีประสิทธิภาพ การให้การศึกษาที่เหมาะสมกับผู้กระทำความผิดแต่ละราย รวมทั้งการจำกัดเสรีภาพของบุคคลนั้นเป็นเวลานานขึ้น ตราบเท่าที่บุคคลนั้นยังคงแสดงออกและปรากฏชัดว่ายังมีสภาพความเป็นอันตรายอยู่ หากการกระทำเช่นนั้นเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองบุคคลส่วนใหญ่ในสังคมส่วนรวม¹⁵

3) ทฤษฎีอรรถประโยชน์นิยม (Utilitarianism) เป็นแนวคิดที่ให้ความสำคัญในเรื่อง “ความสุข” โดยมองว่า กฎหมายที่สอดคล้องกับหลักอรรถประโยชน์นิยมหมายถึงก่อให้เกิดความสุขมากที่สุดแก่บุคคลจำนวนมากที่สุด (The Greatest Happiness Principle) กฎหมายที่กำหนดให้มีการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของกลุ่มบุคคลในส่วนน้อยเพื่อทำให้กลุ่มบุคคลในสังคมส่วนมากมีความสุข จึงจะเป็นสิ่งที่ยอมรับได้¹⁶

2.6 แนวคิดการกระทำความผิดซ้ำ

การกระทำความผิดซ้ำเป็นถ้อยคำที่เข้าใจกันได้โดยทั่วไปว่าคือ การที่บุคคลคนหนึ่งกระทำความผิดต่อกฎหมายอาญามากกว่าหนึ่งครั้ง ในทางวิชาการการกระทำความผิดซ้ำมีความหมายที่หลากหลายและมีความซับซ้อน คำว่า “การกระทำความผิดซ้ำ” ในภาษาอังกฤษมีหลายคำ เช่น Recidivism ซึ่งเป็นคำที่ใช้ในประเทศสหรัฐอเมริกา สำหรับคำที่ใช้ในประเทศอังกฤษคือ Reoffending¹⁷ คำว่า Recidivism มีรากศัพท์มาจากภาษาละตินคือ คำว่า Recidere¹⁸ โดยมีที่มาจากการเติมคำว่า “re” เข้าไปข้างหน้าคำกริยา “cidere” ที่มีความหมายว่า ต่ำลง ลดลงหรือน้อยลง นำไปสู่ คำว่า Recidere ที่แปลว่า การถอยหลังกลับนั่นเอง คำว่า Recidivism จึงมีความหมายตรงตัวว่า การถอยหลังกลับ (to fall back) ซึ่งมักจะใช้ในความหมายของการถอยหลังกลับสู่ลักษณะนิสัยที่ไม่ดี โดยพจนานุกรมฉบับต่าง ๆ และนักวิชาการ ได้ให้ความหมายของคำว่า การกระทำความผิดซ้ำไว้แตกต่างกัน แต่ก็เป็นที่เข้าใจได้ในบริบทเดียวกันว่าหมายถึงการที่บุคคลหนึ่ง กลับไปกระทำความผิดกฎหมายซ้ำอีกนั่นเอง

¹⁵ เพ็งอ้วน, น. 23.

¹⁶ จริญ โฆษณานันท์, นิติปรัชญา, พิมพ์ครั้งที่ 7 (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2538), น. 203 -213.

และรองพล เจริญพันธุ์, นิติปรัชญา, พิมพ์ครั้งที่ 6 (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2530), น. 99, 102-104.

¹⁷ Open Justice, “Making Sense of Justice,” Retrieved March 24, 2015 from <http://open.justice.gov.uk/reoffending/prisons/> (อ้างถึงใน สุพิชฌาย์ ศิริวัฒนา สัตะสิทธิ์, เพ็งอ้วน, น. 16).

¹⁸ Michael D. Maltz, Recidivism (Orlando, Florida: Academic, 2001), p. 54, Retrieved March 24, 2015 from <http://www.uic.edu/depts/lib/forr/pdf/crimjust/recidivism.pdf>. (อ้างถึงใน สุพิชฌาย์ ศิริวัฒนา สัตะสิทธิ์, เพ็งอ้วน).

3. การพักการลงโทษในคดีอุกฉกรรจ์ของประเทศไทยและต่างประเทศ

3.1 การพักการลงโทษจำคุกในคดีอุกฉกรรจ์ในประเทศไทย

การพักการลงโทษในประเทศไทยเป็นไปตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 ประกอบกับกฎกระทรวงกำหนดประโยชน์ของนักโทษเด็ดขาด และเงื่อนไขที่นักโทษเด็ดขาด ซึ่งได้รับการลดวันต้องโทษจำคุกหรือการพักการลงโทษและได้รับการปล่อยตัวต้องปฏิบัติ พ.ศ. 2562 และกฎกระทรวง กำหนดประโยชน์ของนักโทษเด็ดขาด และเงื่อนไขที่นักโทษเด็ดขาด ซึ่งได้รับการลดวันต้องโทษจำคุกหรือการพักการลงโทษและได้รับการปล่อยตัวต้องปฏิบัติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2564 โดยนักโทษเด็ดขาดในทุกคดี เมื่อต้องโทษจำคุกอยู่ในเรือนจำหรือทัณฑสถาน ที่ได้รับโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าหกเดือนหรือหนึ่งในสามของกำหนดโทษตามหมายศาลในขณะนั้นแล้วแต่อย่างใดจะมากกว่า หรือน้อยกว่าสิบปีในกรณีที่ต้องโทษจำคุกตลอดชีวิตที่มีการเปลี่ยนโทษจำคุกตลอดชีวิตเป็นโทษจำคุกมีกำหนดเวลา ถ้านักโทษเด็ดขาดผู้ใดเป็นนักโทษตั้งแต่ชั้นกลางขึ้นไป แสดงให้เห็นว่ามีความประพฤติดี มีความอดสาหัส ความก้าวหน้าในการศึกษา และทำการงานเกิดผลดีหรือทำความชอบแก่ทางราชการเป็นพิเศษ อาจได้รับประโยชน์โดยการให้พักการลงโทษไม่เกินหนึ่งในสามของกำหนดโทษที่ระบุไว้ในหมายแจ้งโทษเด็ดขาด โดยหลักเกณฑ์ดังกล่าวเป็นหลักเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาพักการลงโทษให้กับนักโทษในทุกๆ คดี รวมถึงนักโทษในคดีอุกฉกรรจ์ที่กระทำความผิดร้ายแรง สะเทือนขวัญด้วย เมื่อมีคุณสมบัติครบถ้วนก็จะได้รับการพิจารณาให้พักการลงโทษจำคุกโดยคณะทำงานเพื่อพิจารณาวินิจฉัยการพักการลงโทษ ทั้งนี้ เมื่อได้รับการอนุมัติพักการลงโทษแล้วจะมีการแจ้งกลับไปยังเรือนจำเพื่อดำเนินการปล่อยตัวนักโทษเพื่อพักการลงโทษ โดยให้อยู่ในการดูแล สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมของนักโทษในระหว่างพักการลงโทษของพนักงานคุมประพฤติต่อไปจนกว่าจะครบกำหนดโทษ

3.2 การพักการลงโทษจำคุกในประเทศฝรั่งเศส

การพักการลงโทษจำคุกในประเทศฝรั่งเศสมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เกิดการปรับตัวของผู้ต้องขังโดยการให้กลับเข้าสู่สังคมและป้องกันการกระทำผิดซ้ำอีก ซึ่งผู้ต้องขังที่ต้องถูกตัดสินจำคุก 1 คดี หรือมากกว่าอาจได้รับการพักโทษ ถ้าผู้ต้องขังได้แสดงความพยายามอย่างจริงจังในเรื่องของการปรับตัวเพื่อเข้าสู่สังคม โดยเฉพาะเรื่องของการทำงาน การเข้าเรียน การอบรมอย่างสม่ำเสมอ จากประสบการณ์ทางงานหรืองานชั่วคราว ซึ่งแสดงออกถึงการปรับตัวหรือการมีส่วนร่วมกับครอบครัวหรือการรับการบำบัดอย่างต่อเนื่อง หรือความพยายามที่ส่งผลเป็นการชดเชยให้กับเหยื่อของเขา โดยการพักการลงโทษของฝรั่งเศสนั้นถูกบัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญาสาธารณรัฐฝรั่งเศส และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาสาธารณรัฐฝรั่งเศส ผู้ต้องขังผู้กระทำความผิดในคดีเดียวหรือหลายคดีจะสามารถยื่นขอการพักโทษได้ต่อเมื่อผู้ต้องขังนั้นได้แสดงหรือปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเพื่อพิสูจน์ว่าจะไม่กลับมาประพฤติผิดซ้ำอีกในอนาคต ผู้ต้องขังจะต้องถูกจำคุกเป็นเวลาครึ่งหนึ่งของโทษที่ได้รับตามคำพิพากษา เช่น ถูกตัดสินจำคุก 6 เดือน จะต้องถูกจำคุกมาแล้ว 3 เดือน จึงจะยื่นเรื่องพักโทษได้ แต่ถ้าต้องโทษตลอดชีวิตจะต้องถูกจำคุกมาแล้วไม่น้อยกว่า 15 ปี โดยการพักโทษจะถูกจัดเตรียมโดยกระทรวงยุติธรรม และนำเสนอต่อประธานาธิบดีเพื่อตัดสินใจอนุมัติให้พักการลงโทษ โดยการตัดสินใจต่อการพักโทษนี้จะอยู่บนพื้นฐานของเงื่อนไข และแบบ

แผนจุดประสงค์ให้ผู้ต้องขังที่ได้รับการพักการลงโทษได้กลับคืนสู่สังคมและสามารถอยู่ร่วมกับสังคมได้อีกครั้ง แต่กรณีของผู้ที่กระทำความผิดซ้ำนั้นต้องรับโทษมาแล้ว 2 ใน 3 จึงจะมีสิทธิได้รับการพิจารณาโดยการพิจารณาพักการลงโทษในประเทศฝรั่งเศสนั้น นักโทษสามารถยื่นคำร้องผ่านทนายความ พนักงานอัยการหรือผู้พิพากษาบังคับโทษ

3.3 การพักการลงโทษในคดีอุกฉกรรจ์ในสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

ในสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี บุคคลที่ได้รับการพิพากษาให้ได้รับโทษจำคุกจะเป็นผู้ที่กระทำความผิดอาญาโทษหนักหรือความผิดอาญารุนแรงเท่านั้น โดยมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาพักการลงโทษ คือ ประมวลกฎหมายอาญาสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ตามหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพักการลงโทษของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีนั้น ผู้มีสิทธิได้รับการพักการลงโทษ จะต้องเป็นผู้ต้องขังที่ได้รับโทษมาแล้ว 2 ใน 3 ส่วน แต่ต้องไม่น้อยกว่า 2 เดือน ต้องมีการแสดงให้เห็นการพิจารณาของสิทธิที่มีหลักทรัพย์ค้ำประกัน และผู้ต้องขังนั้นยินยอม โดยการยื่นคำขอพักการลงโทษ ส่วนการพิจารณาในการตัดสินใจพักการลงโทษนั้นจะขึ้นอยู่กับพฤติกรรมประวัติในอดีตที่ผ่านมาลักษณะการก่อเหตุ และสิ่งสำคัญของการกระทำที่ผิดกฎหมายของผู้ต้องขังนั้นในกรณีที่เป็นผู้กระทำความผิดเป็นนิสัย ตลอดจนการปฏิบัติตัวในระหว่างการรับโทษของเขาและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นพักการลงโทษนั้น และในกรณีผู้ต้องขังที่ต้องโทษจำคุกมาแล้วครึ่งหนึ่งของโทษ แต่ต้องไม่น้อยกว่า 6 เดือนศาลอาจสั่งพักการลงโทษ และได้ภาคทัณฑ์ ถ้าเป็นผู้ต้องขังที่กระทำความผิดครั้งแรก และโทษไม่เกิน 2 ปี หรือได้รับการประเมิณถึงพฤติกรรม ลักษณะนิสัย และการปรับปรุงในลงการจำคุกแล้ว ทั้งนี้ ศาลอาจขอความคิดเห็นจากผู้ชำนาญการพิเศษ ในการพิจารณาการพักการลงโทษของผู้ต้องขัง ในกรณีที่ได้รับโทษจำคุกตลอดชีวิต หรือการกำหนดโทษของผู้ต้องขังนั้น มีโทษมากกว่า 2 ปี สำหรับความผิดทางอาญาร้ายแรง โดยอำนาจในการพิจารณาพักการลงโทษของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีนั้นเป็นอำนาจหน้าที่ของศาลแผนกบังคับโทษ

3.4 การพักการลงโทษในคดีอุกฉกรรจ์ในมลรัฐเดลาแวร์ ประเทศสหรัฐอเมริกา

ในประเทศสหรัฐอเมริกา การพักการลงโทษในแต่ละรัฐมีความแตกต่างกัน ตามกฎหมายของมลรัฐเดลาแวร์ประเทศสหรัฐอเมริกา บุคคลที่จะได้รับอนุญาตให้พักการลงโทษ ต้องเป็นบุคคลที่คณะกรรมการเห็นว่ามีความเหมาะสม ซึ่งเมื่อถูกปล่อยตัวออกไปนั้นจะไม่ก่อความเสียหายต่อชุมชนหรือบุคคลและสถานที่ และอยู่ในผลประโยชน์ที่ดีที่สุดของสังคม และเป็นการช่วยเหลือฟื้นฟูของผู้กระทำความผิดให้เป็นพลเมืองที่ปฏิบัติตามกฎหมาย คุณสมบัติของผู้ที่เหมาะสมสำหรับการพักการลงโทษกฎหมายกำหนดให้นักโทษอาจได้รับการปล่อยตัวโดยการพักการลงโทษโดยคณะกรรมการพักการลงโทษ ถ้าบุคคลนั้นได้รับโทษมาแล้ว 1 ใน 3 ของระยะเวลาที่กำหนดโทษโดยศาล ซึ่งระยะเวลาอาจลดลงได้ตามคุณสมบัติและความประพฤติที่ดี หรือ 120 วัน แล้วแต่ว่าจำนวนใดจะสูงกว่าแต่ระยะเวลาขั้นต่ำอาจลดลงได้หากคณะกรรมการเห็นว่าจะจะเป็นประโยชน์สูงสุดต่อสาธารณะและสวัสดิภาพของบุคคลนั้นและบุคคลนั้นจะต้องชำระเงินเดือนจากค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในการบำรุงรักษาโครงการโดยรัฐ ดำเนินการตามที่กำหนดตามจำนวนชั่วโมงในการทำงานบริการสาธารณะ และทำการชดเชยความเสียหายให้กับเหยื่อหรือบรรเทาเหยื่อตามจำนวนที่ศาลได้กำหนด แต่ผู้ได้รับการพักการลงโทษต้อง

ไม่เป็นผู้ที่ถูกตัดสินและถูกจำคุกในข้อหาฆาตกรรมระดับแรกหรือระดับ 2 ข่มขืนระดับแรกหรือระดับ 2 ระดับ 3 ความสัมพันธ์ทางเพศที่ผิดกฎหมายในระดับแรกหรือระดับ 2 การลักพาตัวหรือความผิดใดๆที่เกี่ยวข้องกับการจำหน่ายพยายามที่จะจำหน่ายหรือส่งมอบหรือการครอบครองโดยมีเจตนาเพื่อจำหน่ายหรือส่งมอบยาเสพติด เว้นแต่จะได้คะแนนเสียงอย่างน้อย 4 ใน 5 ของสมาชิกคณะกรรมการที่อนุญาตให้ได้รับการพักการลงโทษโดยองค์ประชุมจะต้องมีอย่างน้อย 3 คน ทั้งนี้ การพิจารณาพักการลงโทษตามกฎหมายมลรัฐเดลาแวร์ประเทศสหรัฐอเมริกากำหนดให้ผู้มีอำนาจพิจารณาพักการลงโทษ ได้แก่ คณะกรรมการพิจารณาพักการลงโทษ ซึ่งประกอบด้วยประธาน 1 คน ที่ปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลาและสมาชิกชั่วคราว 4 คน โดยสมาชิกนั้นจะมาจากเขตละ 1 คน และต้องมีสมาชิกเพิ่มเติมจากเมืองวิลมิงอีก 1 คน โดยประธานคณะกรรมการพักการลงโทษจะได้รับการแต่งตั้งโดยผู้ว่าการรัฐ ซึ่งต้องได้รับเสียงส่วนใหญ่ให้ได้รับเลือกตั้งจากสมาชิกรัฐสภาและคณะกรรมการพิจารณาพักการลงโทษจะทำหน้าที่ตามความเห็นของผู้ว่าการรัฐ

4. วิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับการพักการลงโทษในคดีอุกฉกรรจ์

การพักการลงโทษจำคุกในคดีอุกฉกรรจ์ของประเทศไทยนั้น จากการศึกษาพบว่ายังมีปัญหาที่สะท้อนออกมาจากการพักการลงโทษนักโทษเด็ดขาดในคดีอุกฉกรรจ์ ที่ได้รับการปล่อยตัวก่อนกำหนดโทษที่แท้จริง และออกมากระทำความผิดซ้ำหรือก่อเหตุในลักษณะเดิมหรือใกล้เคียงซ้ำอีกภายหลังจากการได้รับการปล่อยตัวภายใต้หลักเกณฑ์เดียวกับนักโทษเด็ดขาดในทุกๆกรณี ผู้ศึกษาวิจัยจึงวิเคราะห์ประเด็น ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับกาพักการลงโทษในคดีอุกฉกรรจ์ของประเทศไทย ได้ 3 ประการ ดังต่อไปนี้

4.1 ปัญหาเกี่ยวกับระยะเวลาเพื่อความปลอดภัยในการพักการลงโทษในคดีอุกฉกรรจ์

การพักการลงโทษ ตามกฎหมายว่าด้วยราชทัณฑ์ของประเทศไทยนั้นนักโทษเด็ดขาดในทุกๆ คดี เมื่อต้องโทษจำคุกอยู่ในเรือนจำหรือทัณฑ์สถานโดยได้รับโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าหกเดือนหรือหนึ่งในสามของกำหนดโทษตามหมายศาลในขณะนั้นแล้วแต่อย่างใดจะมากกว่า หรือน้อยกว่าสิบปีในกรณีที่ต้องโทษจำคุกตลอดชีวิตที่มีการเปลี่ยนโทษจำคุกตลอดชีวิตเป็นโทษจำคุกมีกำหนดเวลา เมื่อเป็นนักโทษตั้งแต่ชั้นกลางขึ้นไป อาจได้รับการพักการลงโทษไม่เกินหนึ่งในสามของกำหนดโทษที่ระบุไว้ในหมายแจ้งโทษเด็ดขาด ซึ่งระยะเวลาสำหรับการต้องโทษจำคุกดังกล่าวนี้ใช้หลักเกณฑ์เดียวกันทั้งนักโทษในคดีอุกฉกรรจ์และนักโทษในคดีอื่นๆ จากการศึกษาพบว่า นักโทษเด็ดขาดในคดีอุกฉกรรจ์นั้น มีสภาพความเป็นอันตรายของบุคคลมากกว่าผู้กระทำความผิดในคดีอื่น จึงจำเป็นต้องมีการใช้มาตรการ หรือหลักเกณฑ์ในการปรับปรุงแก้ไข ตลอดจนมาตรการป้องกันสังคมมากกว่าคดีในความผิดอื่น เพื่อป้องกันมิให้เกิดการกระทำความผิดซ้ำในลักษณะหรือรูปแบบเดิมหรือใกล้เคียง ซึ่งจากการศึกษาพบว่าในประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ผู้ต้องขังจะต้องได้รับโทษมาแล้ว 2 ใน 3 ส่วน แต่ต้องไม่น้อยกว่า 2 เดือน ผู้ต้องขังที่กระทำความผิดครั้งแรก และโทษไม่เกิน 2 ปี จะต้องถูกจำคุกมาแล้วครึ่งหนึ่งของโทษ แต่ต้องไม่น้อยกว่า 6 เดือนศาลอาจสั่งพักการลงโทษ และได้ภาคทัณฑ์สำหรับโทษจำคุกตลอดชีวิตการพักการลงโทษจำคุกจะกระทำต่อเมื่อได้จำคุกมาแล้วไม่น้อยกว่า 15 ปี และในประเทศฝรั่งเศสการที่นักโทษคนใดจะมีสิทธิได้รับการพิจารณาพักการลงโทษนั้น ต้องปรากฏว่าผู้นั้นต้องรับโทษ

มาแล้วเท่ากับโทษที่เหลืออยู่คือต้องรับโทษมาแล้วไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง ส่วนกรณีของผู้ที่กระทำความผิดซ้ำนั้นต้องรับโทษมาแล้ว 2 ใน 3 จึงจะมีสิทธิได้รับการพิจารณาพักการลงโทษ และสำหรับโทษจำคุกตลอดชีวิตจะได้รับการพิจารณาพักการลงโทษได้ต่อเมื่อได้จำคุกมาแล้วไม่น้อยกว่า 15 ปี เช่นเดียวกับประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ซึ่งทั้งสองประเทศที่กล่าวมาในข้างต้นได้พิจารณาและคำนึงถึงหลักความปลอดภัยของสังคมโดยพิจารณาจากความผิดประกอบกับการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดที่ได้รับการพักการลงโทษนั้น

4.2 ปัญหาเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การพิจารณาพักการลงโทษในคดีอุกฉกรรจ์

หลักเกณฑ์การพิจารณาพักการลงโทษในคดีอุกฉกรรจ์ ตามกฎหมายว่าด้วยราชทัณฑ์ของประเทศไทยนั้น ได้กำหนดหลักเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาพักการลงโทษให้กับนักโทษในทุกคดี รวมถึงนักโทษในคดีอุกฉกรรจ์ที่กระทำความผิดร้ายแรงด้วย มิได้แยกพิจารณาหรือให้ความสำคัญกับคดีอุกฉกรรจ์ และไม่มีมาตรการการพักการลงโทษของนักโทษในคดีอุกฉกรรจ์ที่กระทำความผิดร้ายแรง จากการศึกษาเปรียบเทียบถึงมาตรการการพักการลงโทษในกฎหมายต่างประเทศแล้วจะเห็นได้ว่าในต่างประเทศจะพิจารณาถึงพฤติกรรมภายในช่วงระยะเวลาที่ต้องขัง โดยนักโทษจะต้องแสดงให้เห็นว่ามีความประพฤติดี ในบางประเทศนักโทษจะต้องมีหลักประกันเป็นทรัพย์สิน เพื่อประกันว่าภายหลังจากการปล่อยตัวเพื่อพักการลงโทษจะไม่หวนกลับมากระทำความผิดซ้ำในลักษณะเดิมอีก ทั้งนี้ หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการพักการลงโทษในคดีอุกฉกรรจ์หรือความผิดร้ายรายนั้น ในหลายประเทศต่างให้ความสำคัญกับการกระทำความผิดในคดีอุกฉกรรจ์ หรือกระทำความผิดร้ายแรง โดยได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการพักการลงโทษในคดีอุกฉกรรจ์ไว้แตกต่างกันออกไป โดยในประเทศสหรัฐอเมริกาซึ่งเป็นประเทศให้ความสำคัญกับการกระทำความผิดร้ายแรง ที่เป็นคดีความผิดอุกฉกรรจ์ โดยผู้ที่กระทำความผิดอาญาอุกฉกรรจ์ร้ายแรง (Serious Felony) หรืออาญาอุกฉกรรจ์รุนแรง (Violent Felony) โดยผู้ที่กระทำความผิดอาญาดังแต่ครั้งที่สามขึ้นจะไม่ได้รับการพิจารณาให้พักการลงโทษ มีการแบ่งระดับการกระทำความผิด โดยผู้ที่ได้รับการพักการลงโทษต้องไม่เป็นผู้ที่ถูกตัดสินและถูกจำคุกในข้อหาฆาตกรรมระดับแรกหรือระดับ 2 ข่มขืนระดับแรก ระดับ 2 ระดับ 3 ความสัมพันธ์ทางเพศที่ผิดกฎหมายในระดับแรกหรือระดับ 2 ส่วนในประเทศฝรั่งเศสและประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี การพักการลงโทษในคดีอุกฉกรรจ์ความผิดร้ายแรง ได้กำหนดให้มีการตรวจสอบจากคณะกรรมการสหวิชาชีพตามมาตรฐานการรักษาความปลอดภัยในการประเมินความเป็นภัยที่จะเกิดขึ้นในแผนกพิเศษ และจิตแพทย์ผู้เชี่ยวชาญก่อน หรือผู้อำนวยการการพิเศษ จึงจะได้รับการพักการลงโทษได้ ศาลอาจทำการขอความคิดเห็นจากผู้ชำนาญการพิเศษในการพิจารณาการพักการลงโทษของผู้ต้องขัง ในกรณีที่ได้รับโทษจำคุกตลอดชีวิต หรือการกำหนดโทษของผู้ต้องขังนั้น มีโทษมากกว่า 2 ปี นอกจากนั้นในประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีสำหรับการลงโทษจำคุกที่มีกำหนดโทษสูงในคดีความผิดร้ายแรง การจะพักการลงโทษจำคุกจะต้องมีการพิจารณาการลงโทษจำคุกที่มีระยะเวลานานเนื่องจากเป็นความผิดร้ายแรงจะต้องพิจารณาสภาพข้อหาและฐานความผิด ตลอดทั้งพฤติการณ์ความหนักเบา รวมทั้งเหตุผลอื่น ๆ ประกอบการพิจารณาพักการลงโทษด้วย

4.3 ปัญหาเกี่ยวกับองค์ประกอบของผู้มีอำนาจในการพิจารณาพักการลงโทษ

จากการศึกษาพบว่าองค์ประกอบของผู้มีอำนาจในการพิจารณาพักการลงโทษในประเทศไทยนั้น อยู่ในรูปแบบของคณะกรรมการซึ่งประกอบด้วยหน่วยงานภาครัฐเต็มรูปแบบ กล่าวคือ ไม่มีหน่วยงานเอกชนหรือภาคประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการพิจารณาพักการลงโทษแต่อย่างใด แม้ว่าการพิจารณาของคณะกรรมการพักการลงโทษนั้นจะพิจารณาถึงพฤติการณ์และลักษณะการกระทำความผิดของนักโทษร่วมด้วยก็ตาม แต่ผู้ศึกษายังคงเห็นว่ามียุทธศาสตร์การพิจารณาที่เป็นระบบรัฐดำเนินการเพียงฝ่ายเดียว ไม่มีหน่วยงานเอกชนหรือภาคประชาชน รวมทั้งศาลซึ่งเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่การพิพากษาลงโทษเป็นผู้กระทำความผิดเป็นองค์ประกอบ โดยเมื่อศึกษาจากองค์ประกอบของผู้มีอำนาจในการพิจารณาพักการลงโทษของประเทศสหรัฐอเมริกาซึ่งมีรูปแบบเป็นคณะกรรมการการพิจารณาเช่นเดียวกับประเทศไทยแล้วจะเห็นได้ว่ามีผู้แทนประชาชน เขตละ 1 คน เป็นองค์ประกอบของคณะกรรมการด้วย ส่วนประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีและฝรั่งเศสนั้น มีรูปแบบขององค์ประกอบของผู้มีอำนาจในการพิจารณาพักการลงโทษที่แตกต่างโดยในประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีเป็นหน้าที่ของศาลยุติธรรม แผนกบังคับโทษอาญา โดยในคดีที่มีอัตราโทษจำคุกสูงหรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นคดีอุกฉกรรจ์ที่มีพฤติกรรมการกระทำความผิดร้ายแรงจะต้องมีผู้พิพากษาทำหน้าที่มากขึ้นจากคดีปกติถึง 3 นาย เป็นองค์คณะกรรมการพิจารณา เช่นเดียวกันกับในประเทศฝรั่งเศสที่อำนาจในการพิจารณาพักการลงโทษเป็นของผู้พิพากษาบังคับโทษ (Juge de l'application des peines) และศาลบังคับโทษ (tribunal de l'application des peines) โดยหลักการในการบังคับโทษของฝรั่งเศสนั้นมุ่งเน้นไปที่ต้องมีความสอดคล้องกับผลประโยชน์ของสังคมและสิทธิของเหยื่อ รวมถึงการปล่อยนักโทษกลับคืนสู่สังคมและป้องกันการกระทำผิดซ้ำ

5. บทสรุปและข้อเสนอแนะ

บทสรุป

จากการศึกษาถึงแนวคิด ทฤษฎี หลักกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนมาตรการในการพักการลงโทษคดีอุกฉกรรจ์ในประเทศไทยนั้น พบว่าได้มีการกำหนดหรือระบุประเภทของนักโทษที่กระทำความผิดคดีอุกฉกรรจ์ไว้อย่างชัดเจนในกฎหมายเกี่ยวกับการพักการลงโทษแต่อย่างใด และยังไม่มีความมาตรการทางกฎหมายที่ชัดเจนกับกลุ่มผู้กระทำความผิดในคดีอุกฉกรรจ์อันเป็นความผิดร้ายแรง ซึ่งมีผลกระทบต่อความปลอดภัยของสังคม โดยใช้หลักเกณฑ์ทางกฎหมายแตกต่างกันกับนักโทษในคดีความผิดอื่น เพียงแต่มีการใช้อำนาจคณะอนุกรรมการพิจารณาพักการลงโทษ โดยให้พฤติการณ์แห่งคดีที่ได้กระทำความผิดมาประกอบด้วยเท่านั้น ทั้งที่ประเทศไทยยังคงพบปัญหาการหวนกลับมากระทำความผิดซ้ำในลักษณะเดิมหรือใกล้เคียงของนักโทษเด็ดขาดในคดีอุกฉกรรจ์ที่ได้รับการปล่อยตัวเพื่อพักการลงโทษจำคุก ดังจะเห็นได้จากข่าวเหตุการณ์สะเทือนขวัญต่างๆ ตามสื่อสังคมออนไลน์ และแหล่งข่าวอื่นๆ จากการศึกษาลงถึงแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการลงโทษและการพักการลงโทษ ตลอดจนแนวคิดทฤษฎีอื่นที่เกี่ยวข้องแล้วเห็นได้ว่าการพักการลงโทษจำคุกในคดีอุกฉกรรจ์ในประเทศไทยยังไม่สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีการป้องกันสังคมจากกลุ่มบุคคลอันตราย ที่ก่อ

อาชญากรรมที่รุนแรงได้ และจากการศึกษาถึงมาตรการพักการลงโทษตามกฎหมายต่างประเทศแล้วจะเห็นว่านานาอารยประเทศให้ความสำคัญกับการกระทำความผิดในคดีอุกฉกรรจ์หรือความผิดร้ายแรง โดยมีการบัญญัติไว้ในกฎหมายอย่างชัดเจน และบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เพื่อเป็นการป้องกันสังคมและป้องกันการก่ออาชญากรรมในสังคม เพื่อความปลอดภัยของคนในสังคมได้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะ

ผู้ศึกษาวิจัยมีข้อเสนอแนะจากปัญหาการพักการลงโทษในคดีอุกฉกรรจ์ในประเทศไทย ที่พบว่ากฎหมายว่าด้วยราชทัณฑ์เกี่ยวกับพักการลงโทษในคดีอุกฉกรรจ์ในประเทศไทยยังขาดบทกำหนดที่ชัดเจนเกี่ยวกับการพักการลงโทษในคดีอุกฉกรรจ์ และหลักเกณฑ์ในการพิจารณา ตลอดจนองค์ประกอบของผู้มีอำนาจในการพิจารณาพักการลงโทษในคดีอุกฉกรรจ์ โดยผู้วิจัยขอเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหามา เพื่อให้เกิดการปรับปรุงประสิทธิภาพในการพักการลงโทษในคดีอุกฉกรรจ์ ดังนี้

1. แก้ไขพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 มาตรา 52 (7) โดยบัญญัติว่า “นักโทษเด็ดขาดคนใดแสดงให้เห็นว่ามีความประพฤติดีมีความอดุสาหะ ความก้าวหน้าในการศึกษา และทำงานเกิดผลดีหรือทำความชอบแก่ทางราชการเป็นพิเศษ อาจได้รับประโยชน์อย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(7) พักการลงโทษเมื่อนักโทษเด็ดขาดได้รับโทษมาแล้วไม่น้อยกว่า 6 เดือนหรือรับโทษมาแล้วถึงหนึ่งของกำหนดโทษตามหมายศาลในขณะนั้นแล้วแต่อย่างใดจะมากกว่า ในคดีอุกฉกรรจ์ต้องรับโทษมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 ของกำหนดโทษตามหมายศาลในขณะนั้น หรือไม่น้อยกว่า 15 ปี ในกรณีที่ต้องโทษจำคุกตลอดชีวิตที่มีการเปลี่ยนโทษจำคุกตลอดชีวิตเป็นโทษจำคุกมีกำหนดเวลา และกำหนดระยะเวลาที่จะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขให้กำหนดเท่ากับกำหนดโทษที่ยังเหลืออยู่ ทั้งนี้ ในการคำนวณระยะเวลาการพักการลงโทษ ถ้ามีวันลดวันต้องโทษจำคุกตาม (6)ให้นำมารวมกับ ระยะเวลาในการพักการลงโทษด้วยโดยในการพักการลงโทษให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาวินิจฉัยการพักการลงโทษ

อนึ่ง สำหรับนักโทษเด็ดขาดที่กระทำความผิดอาญาอุกฉกรรจ์ร้ายแรง ตั้งแต่ครั้งที่ 3 ขึ้นไป ไม่มีสิทธิได้รับการพิจารณาให้พักการลงโทษจำคุก

2. แก้ไขเพิ่มกฎกระทรวงกำหนดประโยชน์ของนักโทษเด็ดขาดและเงื่อนไขที่นักโทษเด็ดขาด ซึ่งได้รับการลดวันต้องโทษจำคุกหรือการพักการลงโทษและได้รับการปล่อยตัวต้องปฏิบัติโดยเพิ่มหลักเกณฑ์ในการพักการลงโทษในคดีอุกฉกรรจ์ ดังนี้

“นักโทษเด็ดขาดในคดีอุกฉกรรจ์หรือความผิดร้ายแรง ในกรณีปกติอาจได้รับการพักการลงโทษ ดังต่อไปนี้

- (1) ชั้นเยี่ยม ไม่เกินหนึ่งในสามของกำหนดโทษที่ระบุไว้ในหมายแจ้งโทษเด็ดขาด
- (2) ชั้นดีมาก ไม่เกินหนึ่งในสี่ของกำหนดโทษที่ระบุไว้ในหมายแจ้งโทษเด็ดขาด
- (3) ชั้นดี ไม่เกินหนึ่งในห้าของกำหนดโทษที่ระบุไว้ในหมายแจ้งโทษเด็ดขาด

ทั้งนี้ ให้พิจารณาถึงความสามารถในการปรับตัวโดยพิจารณาจากพฤติกรรมขณะอยู่ในเรือนจำ การชดใช้และบรรเทาผลร้ายของผู้เสียหาย โดยผ่านความเห็นจากผู้เชี่ยวชาญตลอดจนความพร้อมของผู้ต้องขังในการกลับสู่สังคมประกอบด้วย

อนึ่ง การพิจารณากำหนดโทษดังกล่าวผู้วิจัยได้นำหลักเกณฑ์จากกฎกระทรวงกำหนดประโยชน์ของนักโทษเด็ดขาด และเงื่อนไขที่นักโทษเด็ดขาด ซึ่งได้รับการลดวันต้องโทษจำคุกหรือการพักการลงโทษและได้รับการปล่อยตัวต้องปฏิบัติ พ.ศ. 2562 ข้อ 42 ซึ่งถูกยกเลิกโดยกฎกระทรวง กำหนดประโยชน์ของนักโทษเด็ดขาด และเงื่อนไขที่นักโทษเด็ดขาด ซึ่งได้รับการลดวันต้องโทษจำคุกหรือการพักการลงโทษและได้รับการปล่อยตัวต้องปฏิบัติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๔ ข้อ 2 เนื่องจากต้องการแก้ไขปัญหาความแออัดภายในเรือนจำ โดยไม่ได้พิจารณาถึงผลกระทบอื่นต่อสังคม

3. แก้ไขเพิ่มกฎกระทรวงกำหนดประโยชน์ของนักโทษเด็ดขาด และเงื่อนไขที่นักโทษเด็ดขาด ซึ่งได้รับการลดวันต้องโทษจำคุกหรือการพักการลงโทษและได้รับการปล่อยตัวต้องปฏิบัติ ในส่วนของคณะกรรมการในการพิจารณาพักการลงโทษให้มีศาลในแต่ละท้องที่ที่เรือนจำนั้นตั้งอยู่ เข้าไปมีส่วนร่วมในการพิจารณาพักการลงโทษ โดยให้พิจารณาถึงความเห็นของผู้เสียหายในคดีร่วมด้วย และเพิ่มตัวแทนภาคประชาชนในแต่ละพื้นที่จังหวัดเข้าเป็นองค์ประกอบในคณะกรรมการผู้มีอำนาจในการพิจารณาพักการลงโทษ

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- เกียรติขจร วัจนะสวัสดิ์. คำอธิบายกฎหมายอาญา ภาค 1. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพมหานคร: พลสยามพริ้นติ้ง, 2551.
- จิตติ ดิงศภัทัย. กฎหมายอาญา ภาค 1. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพมหานคร: สำนักอบรมศึกษากฎหมาย แห่งเนติบัณฑิตยสภา, 2546.
- ณัฐวัฒน์ สุทธิโยธิน. “ทฤษฎีการลงโทษ.” ใน กฎหมายอาญาและอาชญาวิทยาขั้นสูง. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี, 2564.
- ธัชกานต์ จิตติขานนท์. “การนำมาตรการป้องกันป้องกันคนอันตรายมาใช้ป้องกันสังคม.” วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2556.
- นริศร์ พรหมพัฒน์. “กฎหมายบังคับโทษ: ปัญหาเกี่ยวกับการสงเคราะห์หลังปล่อย.” วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, 2550.
- บุญนำ หนามฉัตร. “โทษประหารชีวิต: ศึกษาสัดส่วนในการกำหนดโทษและการบังคับโทษ.” วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2559.
- ปฐมาวดี ปัทมโรจน์. “ตัวแบบการพักการลงโทษที่เหมาะสมกับประเทศไทย.” วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิตอาชญาวิทยา มหาวิทยาลัยมหิดล, 2553.

พรเลิศ ศักดิ์สงวน. “อำนาจในการพิจารณาพักการลงโทษ.” *วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์*

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2555.

มณฑิตา อัครศิริศิลป์. “การคุ้มครองสตรีมีครรภ์จากการกระทำความผิดทางอาญา: ศึกษาการกำหนดให้เป็นเหตุฉกรรจ์.” *วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*, 2560.

วรินทร์ กิจเจริญ. “การพักการลงโทษโดยมีเงื่อนไขการใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์.” *วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต*, 2558.

ศรีสวัสดิ์ มณีวงศ์. “การบังคับโทษประหารชีวิต: ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างประเทศไทยกับประเทศลาว.”

วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2550.

สรารุณี บุญญกุล. “ปัญหาเกี่ยวกับการลดวันต้องโทษ และพักการลงโทษ ตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์

พ.ศ. 2560.” *รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง*, 2561.

สุพิชฌาย์ ศิริวัฒนา สิตะสิทธิ. “แนวทางที่เหมาะสมในการลงโทษ และแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดซ้ำ ในกระบวนการยุติธรรมไทย.” *วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์*, 2558.

ภาษาต่างประเทศ

Alana Barton. “Just Deserts Theory.” *In Encyclopedia of Prisons & Correctional Facilities*. p. 506(2004).

Bryan A. Garner. *BLACK’S LAW DICTIONARY*. United States of America. United States of America: Thomson Reuters, 2014.

Frank Urbaniok. Astrid Rossegger and Jerome Endrass. “Can high-risk offenders be reliably identified?.” *Swiss Medical Weekly*. (136), pp. 761-768 (2006).

Ihekwoaba D. Onwudiwe. Jonathan Odo and Emmanuel C. Onyeozili. “Deterrence Theory.” *In Encyclopedia of Prisons & Correctional Facilities*. p. 233(2005).

Jorg Kinzig. “Preventive measures for dangerous recidivists.” *European Journal of Crime. Criminal Law and Criminal Justice*. 5/1. 26(2011).

Patrick Keyzer. “The international human rights parameters for the reventive detention of serious sex offenders.” *In Dangerous people: Policy, prediction and practice*. New York: outtedge, 2011.